

เวียดนามชะลอการบังคับใช้ Decree 46 เร่งปิดช่องว่างเชิงกฎระเบียบ เสริมเสถียรภาพภาคธุรกิจในช่วงเปลี่ยนผ่าน

1. เนื้อข่าว

รัฐบาลเวียดนามมีมติให้ขยายระยะเวลาการระงับใช้บังคับกฎหมายหมายเลข 46/2026/ND-CP (Decree No. 46/2026/ND-CP) และมติหมายเลข 66.13/2026/NQ-CP (Resolution No. 66.13/2026/NQ-CP) ออกไปจนกว่ากฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยอาหารฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องจะมีผลใช้บังคับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขข้อจำกัดเชิงปฏิบัติการและยกระดับความสอดคล้องเชิงระบบของกฎหมายเพื่อลดผลกระทบต่อประสิทธิภาพของภาคการผลิตและการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจในภาพรวม

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2569 ณ ทำเนียบรัฐบาลเวียดนาม นาย Pham Minh Chinh นายกรัฐมนตรีเวียดนาม ได้เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการถาวรของรัฐบาล (Government Standing Committee) โดยมีรองนายกรัฐมนตรีและผู้บริหารระดับสูงจากหน่วยงานกำกับดูแลหลักเข้าร่วม อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงการคลัง กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว และกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ เพื่อร่วมกันพิจารณาแนวทางเชิงนโยบายและมาตรการแก้ไขปัญหาก็ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายลำดับรองด้านการกำกับดูแลความปลอดภัยอาหาร โดยมุ่งเน้นการยกระดับประสิทธิภาพของกลไกการกำกับดูแล และการลดข้อจำกัดเชิงปฏิบัติการในภาคธุรกิจ

ภายหลังจากการพิจารณารายงานของกระทรวงสาธารณสุขประกอบกับข้อคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชุมคณะกรรมการถาวรของรัฐบาลได้มีมติรับรองกรอบแนวนโยบายที่มุ่งเสริมสร้างความสอดคล้องเชิงบูรณาการของระบบกฎหมายควบคู่กับการยกระดับความคล่องตัวของภาคเอกชน โดยมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนภารกิจเร่งด่วน ได้แก่ การจัดทำและเสนอมติฉบับใหม่ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อการประกาศใช้ตามกระบวนการทางกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์เพื่อเสนอให้รัฐบาลพิจารณาขยายระยะเวลาการระงับใช้บังคับกฎหมายดังกล่าวภายในวันที่ 28 มีนาคม 2569

ในขณะเดียวกัน ได้กำหนดให้เร่งรัดกระบวนการตรากฎหมาย โดยมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยอาหารฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (draft amended Law on Food Safety) ให้แล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อเสนอต่อสภาแห่งชาติเวียดนาม (National Assembly of Vietnam) ในการประชุมสมัยที่ 2 ของวาระที่ 16 พร้อมกันนี้ ให้ดำเนินการรกร่างกฎหมายลำดับรองควบคู่ในลักษณะบูรณาการ เพื่อให้สามารถรองรับการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างต่อเนื่องและมีผลในทางปฏิบัติทันทีภายหลังการประกาศใช้ นอกจากนี้ ยังมีข้อสั่งการให้จัดตั้งคณะทำงานระหว่างกระทรวงในรูปแบบกลไกเฉพาะกิจ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน และมีผู้แทนจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการแก้ไขอุปสรรคเชิงปฏิบัติอย่างเป็นระบบ มีเอกภาพ และเกิดประสิทธิผลเชิงนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม

นอกเหนือจากมาตรการปรับปรุงเชิงโครงสร้างสถาบันดังกล่าวแล้ว รัฐบาลยังให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างสมรรถนะของระบบกำกับดูแลภาครัฐอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยกระดับความเข้มงวดของการตรวจสอบกำกับ (regulatory inspection) การกำกับดูแลภายหลังการอนุญาต (post-approval monitoring) และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภคในช่วงระยะเปลี่ยนผ่านเชิงกฎหมาย ตลอดจนรักษามาตรฐานความปลอดภัยอาหารให้เป็นไปตามกรอบข้อกำหนดทางกฎหมาย และสอดคล้องกับบรรทัดฐานสากลอย่างมีประสิทธิภาพ

ในมิติของกรอบโครงสร้างทางกฎหมาย กฎศีกษาหมายเลข 46/2026/ND-CP และมติหมายเลข 66.13/2026/NQ-CP จะถูกยกเลิกและแทนที่ด้วยกฎหมายลำดับรองที่กำหนดรายละเอียดเชิงปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยอาหารฉบับใหม่ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความชัดเจน ความสอดคล้อง และประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนและองค์กรวิชาชีพในอุตสาหกรรม เนื่องจากมีความสอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจที่แท้จริง และมีส่วนช่วยลดความไม่แน่นอนด้านกฎระเบียบ ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดต่อการตัดสินใจลงทุนและการดำเนินธุรกิจในระยะยาว

ในกรณีที่รัฐบาลมีมติให้คงการบังคับใช้กฎหมายหมายเลข 46/2026/ND-CP และมติหมายเลข 66.13/2026/NQ-CP ต่อไปภายหลังวันที่ 15 เมษายน 2569 หอการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนาม (Vietnam Chamber of Commerce and Industry: VCCI) ได้เสนอข้อพิจารณาเชิงนโยบายให้มีการนำกลไกการยกเว้น (regulatory exemption mechanism) กลับมาบังคับใช้อีกครั้ง สำหรับการยกเว้นภาระการยื่นคำรับรองต่อหน่วยงานของรัฐ และการตรวจสอบโดยหน่วยงานกำกับดูแล (state inspection procedures) ในส่วนของวัตถุดิบ วัตถุดิบอาหาร สารช่วยในการผลิต บรรจุภัณฑ์ และภาชนะที่มีการสัมผัสอาหารโดยตรง ซึ่งมีการใช้จำกัดเฉพาะในกระบวนการผลิตภายใน (in-house production use) และมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำหน่ายหรือบริโภคในตลาดภายในประเทศ (non-domestic consumption purpose) ทั้งนี้ ข้อเสนอดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อบรรเทาภาระต้นทุนด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และลดต้นทุนธุรกรรมของภาคเอกชน ที่จะส่งผลต่อการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ของผู้ประกอบการในเวียดนามในช่วงระยะการปรับเปลี่ยนนโยบายได้อย่างมีนัยสำคัญ

(แหล่งที่มา <https://vneconomy.vn/> ฉบับวันที่ 22 มีนาคม 2569)

2. วิเคราะห์ผลกระทบ

การที่รัฐบาลเวียดนามมีมติขยายระยะเวลาการระงับใช้บังคับกฎหมายหมายเลข 46/2026/ND-CP และมติหมายเลข 66.13/2026/NQ-CP ออกไปจนกว่ากฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยอาหารฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (amended Law on Food Safety) และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องจะมีผลใช้บังคับสะท้อนทิศทางเชิงนโยบายที่มุ่งสร้างดุลยภาพระหว่างการกำกับดูแลและการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจในช่วงรอยต่อของการปฏิรูประบบกฎหมาย โดยเฉพาะในบริบทที่ข้อกำหนดเดิมยังมีข้อจำกัดเชิงปฏิบัติ และก่อให้เกิดภาระต้นทุนการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่อภาคเอกชนอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวได้รับการรับรองเชิงนโยบายผ่านประกาศหมายเลข 141/TB-VPCP (Announcement No. 141/TB-VPCP) ลงวันที่ 20 มีนาคม 2569 ซึ่งเป็นข้อสรุปเชิงนโยบายของคณะกรรมการถาวรของรัฐบาล (Government Standing Committee) ที่กำหนดกรอบการดำเนินงานอย่างเป็นระบบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเชิงโครงสร้างของกฎหมายเดิม

ในมิติทางเศรษฐกิจและการค้า มาตรการดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการลดความไม่แน่นอนด้านกฎระเบียบ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจลงทุน การวางแผนห่วงโซ่อุปทาน และการบริหารต้นทุนของผู้ประกอบการ โดยการขยายระยะเวลาการระงับใช้ช่วยให้ภาคธุรกิจมีระยะเวลาในการปรับตัวเชิงกลยุทธ์ ลดแรงกดดันจากข้อกำหนดที่ยังไม่สมบูรณ์ และเอื้อต่อการรักษาความต่อเนื่องของการผลิตและการส่งออก โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารซึ่งมีความอ่อนไหวต่อมาตรฐานด้านความปลอดภัยและข้อกำหนดทางการค้าในตลาดระหว่างประเทศ

ขณะเดียวกัน ในเชิงโครงสร้างเชิงสถาบัน รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลักในการเร่งจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยอาหารฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ควบคู่กับการพัฒนากฎหมายลำดับรองในลักษณะบูรณาการ พร้อมกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการเสนอร่างต่อรัฐบาลและสภาแห่งชาติเวียดนาม นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งคณะทำงานระหว่างกระทรวงในรูปแบบกลไกเฉพาะกิจ เพื่อเร่งแก้ไขอุปสรรคเชิงปฏิบัติอย่างเป็นระบบและมีเอกภาพ สะท้อนถึงแนวทางการปฏิรูปเชิงรุกที่มุ่งยกระดับประสิทธิภาพเชิงนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม

ในด้านการกำกับดูแล รัฐบาลได้เน้นย้ำให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เสริมสร้างสมรรถนะในการกำกับดูแลภาครัฐ โดยเฉพาะการตรวจสอบ การกำกับติดตามภายหลังการอนุญาต และการเฝ้าระวังเชิงระบบ เพื่อบริหารความเสี่ยงด้านมาตรฐานในช่วงระยะเปลี่ยนผ่านเชิงกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภค และรักษาความเชื่อมั่นของตลาด ควบคู่กับการคงไว้ซึ่งมาตรฐานที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานสากล

ในระยะยาว แนวทางการยกเลิกและแทนที่กฎหมายเดิมด้วยกฎหมายลำดับรองที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกันจะมีส่วนสำคัญในการยกระดับคุณภาพของกรอบกฎหมายให้มีความโปร่งใส ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มความสามารถในการคาดการณ์ได้ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานต่อการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารเวียดนามในห่วงโซ่มูลค่าโลก

การขยายระยะเวลาการระงับใช้กฎหมายดังกล่าวมิได้เป็นเพียงมาตรการชั่วคราวเชิงบริหาร หากแต่เป็นจังหวะเชิงยุทธศาสตร์ ที่เปิดโอกาสให้เวียดนามเร่งปรับโครงสร้างระบบกฎหมายด้านความปลอดภัยอาหารอย่างบูรณาการ ภายใต้กรอบนโยบายที่ชัดเจนและมีทิศทาง ซึ่งจะส่งผลเชิงบวกต่อเสถียรภาพของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และศักยภาพในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

3. นำเสนอโอกาส/แนวทาง

การขยายระยะเวลาการระงับใช้กฎหมายหมายเลข 46/2026/ND-CP และมติหมายเลข 66.13/2026/NQ-CP ของเวียดนามส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทยทั้งที่ส่งออกไปยังตลาดเวียดนามและที่มีฐานการผลิตในประเทศดังกล่าว โดยช่วยลดความไม่แน่นอนด้านกฎระเบียบ และภาระต้นทุนการปฏิบัติตามกฎหมายในระยะสั้น ทำให้สามารถวางแผนการผลิต การส่งออก และการบริหารห่วงโซ่อุปทานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การเพิ่มความเข้มงวดด้านการกำกับดูแลในช่วงเปลี่ยนผ่าน อาจส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องปรับปรุงมาตรฐานการควบคุมคุณภาพและระบบตรวจสอบย้อนกลับ ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดที่มีแนวโน้มเข้มงวดขึ้น

ผู้ประกอบการไทยควรติดตามพัฒนาการของกฎหมายความปลอดภัยอาหารฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรองอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานการผลิตให้สอดคล้องกับบรรทัดฐานสากล และข้อกำหนดเฉพาะของเวียดนาม ตลอดจนพิจารณาปรับโครงสร้างห่วงโซ่อุปทานเพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ การใช้ประโยชน์จากกลไกกเว้นด้านกฎระเบียบในกรณีที่มีการฟื้นฟู จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานในระยะสั้น

อย่างไรก็ดี การปฏิรูประบบกฎหมายความปลอดภัยอาหารของเวียดนามมีแนวโน้มสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีความโปร่งใส และสามารถคาดการณ์ได้มากขึ้นในระยะยาว ซึ่งเอื้อต่อการขยายการลงทุนและการส่งออกของผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป วัตถุดิบ และบรรจุภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม การยกระดับมาตรฐานกฎหมายอาจเพิ่มระดับการแข่งขันจากผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูง ดังนั้น การเร่งพัฒนาขีดความสามารถด้านนวัตกรรม คุณภาพสินค้า และการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล จะเป็นปัจจัยชี้ขาดต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยในตลาดเวียดนามในระยะต่อไป